

บทนำ

ประวัติศาสตร์ยุโรป I

ประวัติศาสตร์ยุโรป I (History of Europe I) เป็นการศึกษาเรื่องราวของยุโรปยุคกลาง (Medieval Age) และสมัยเริ่มต้นยุคใหม่ (Early Modern Age) เริ่มประมาณ ค.ศ. 476-1789 รวมระยะเวลาประมาณ 1,300 ปีที่มีเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่สำคัญหลายประการ ได้แก่ เรื่องราวเกี่ยวกับอนารยชน อาณาจักรแฟรงค์ ระบบฟิวดัลและระบบแมนเนอร์ ศาสนาคริสต์และความสำคัญของสันตะปาปา ศาสนาอิสลาม อาณาจักรมุสลิม และอาณาจักรไบแซนไทน์ การปฏิรูปศาสนา และกำเนิดนิกายโปรเตสแตนต์ พัฒนาการรัฐประชาชาติ วิวัฒนาการระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ และสมัยแห่งภูมิธรรม เหตุการณ์เหล่านี้มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของยุโรป ทั้งทางด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ศาสนาและความเชื่อ

ยุโรปยุคกลาง โดยทั่วไปถือกันว่าเริ่มในคริสต์ศตวรรษที่ 5 เมื่อจักรพรรดิโรมิวลัส ออกุสตุลัส (Romulus Augustulus) แห่งจักรวรรดิโรมันตะวันตก ถูกปลดออกจากตำแหน่งใน ค.ศ. 476¹ โดยเฉพาะพวกอนารยชนเยอรมันเข้าครอบครองกรุงโรม ซึ่งเป็นเมืองหลวงของจักรวรรดิเรื่องราวของอารยธรรมยุคกลางจึงถือกำเนิดท่ามกลางความวุ่นวายและความเสื่อมโทรมของบ้านเมือง สภาพการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมอ่อนแอ ประชาชนอดอยาก ขาดที่พึ่ง มีปัญหาเรื่องโจรผู้ร้าย การรุกรานของพวกอนารยชน มีผลทำให้คริสต์ศาสนาและระบบฟิวดัลมีบทบาทและอิทธิพลเพิ่มมากขึ้น เป็นลักษณะเด่นของยุคกลาง

ยุโรปยุคกลาง โดยทั่วไปถือกันว่าสิ้นสุดในคริสต์ศตวรรษที่ 15 ที่มีเหตุการณ์สำคัญ 3 ประการ ที่เกิดขึ้นในศตวรรษนี้ ได้แก่

1. ใน ค.ศ. 1450 จอห์น กูเตนเบิร์ก (John Gutenberg) นักประดิษฐ์ชาวเยอรมัน ได้คิดแทนพิมพ์ดีดเป็นผลสำเร็จ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้และวิชาการต่าง ๆ อย่างมาก หนังสือได้รับการพิมพ์แพร่หลายกว้างขวางไปสู่มวลชน ได้อย่างรวดเร็วและมีราคาถูก

---

¹Stewart C. Easton, *The Heritage of the Past*. (New York: Holt Rinehart and Winton, 1960), p. 433

2. ใน ค.ศ. 1453 จักรวรรดิโรมันตะวันออกหรือไบแซนทีน ถูกพวกออตโตมาน เตอร์กทำลายและเข้าครอบครอง มีผลกระทบกระเทือนต่อการติดต่อค้าขายและการเดินทางระหว่างซีกโลกตะวันตกและตะวันออก การเดินทางไม่ปลอดภัย การค้าไม่สะดวกและถูกเรียกเก็บภาษีผ่านด่านสูงมาก

3. ใน ค.ศ. 1492 คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส ค้นพบทวีปอเมริกา ทำให้เกิดการตื่นตัวชาวยุโรปจำนวนมากได้เดินทางไปยังทวีปใหม่

เหตุการณ์ทั้ง 3 ประการ ล้วนเกิดขึ้นในคริสต์ศตวรรษที่ 15 ซึ่งถือว่าเป็นเหตุการณ์สำคัญ และเป็นจุดเปลี่ยนแปลง (Turning Point) ที่มีต่อโลกในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา และความเชื่อ

ยุโรปยุคกลาง (คริสต์ศตวรรษที่ 5-15) กินระยะเวลายาวนานถึง 1,000 ปี แบ่งย่อยตามเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ได้ดังนี้ คือ

1. ยุคมืด (Dark Ages)¹ ระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 5-11 เป็นระยะเวลาแห่งความสับสนวุ่นวาย และเสื่อมโทรมทางอารยธรรม

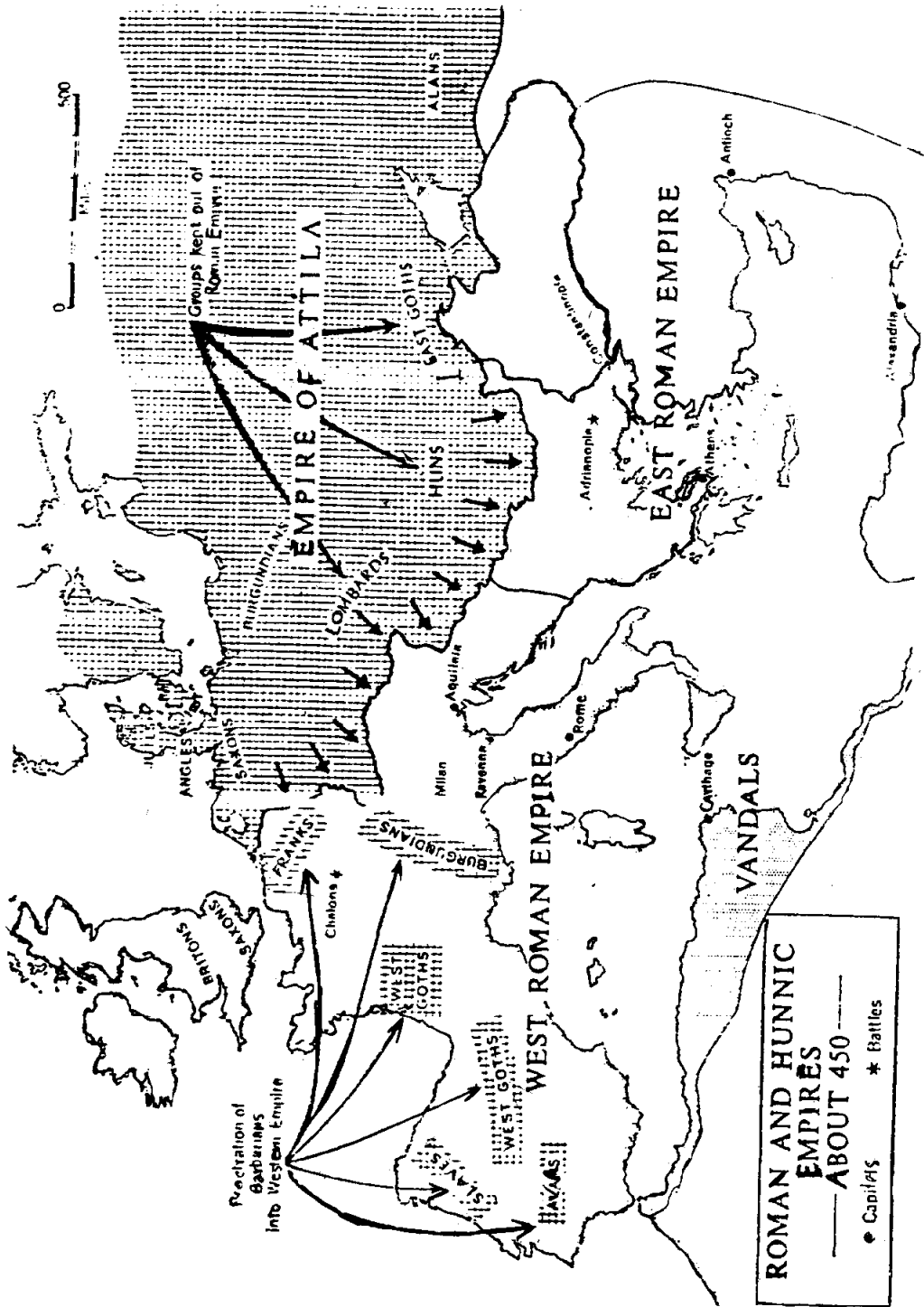
2. ยุคกลางภาคหลัง (Later Middle Age) ระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 11-15 เป็นระยะเวลาเรืองรองของอารยธรรม

สมัยเริ่มต้นยุคใหม่ เริ่มตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 16-18 โดยถือเอา ค.ศ. 1789 ซึ่งเกิดการปฏิวัติฝรั่งเศสครั้งยิ่งใหญ่ เป็นเหตุการณ์สิ้นสุดเรื่องราวช่วงนี้ รวมระยะเวลาประมาณ 300 ปี เรื่องราวที่เคยสำคัญในยุคกลาง เช่น คริสต์ศาสนา และระบบฟิวดัลค่อย ๆ เสื่อมลง ในขณะที่เดียวกันมีเหตุการณ์สำคัญอื่น ๆ เกิดขึ้นมาแทน เช่น การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ การปฏิรูปศาสนาและกำเนิดนิกายโปรเตสแตนต์ พัฒนาการของรัฐประชาชาติ วิชาการของระบอบราชาธิปไตย และสมัยแห่งภูมิธรรมที่มีนักคิดนักปรัชญาทางวิชาการแขนงต่าง ๆ อันนำความเจริญก้าวหน้าด้านต่าง ๆ มาสู่ชาวโลกในเวลาต่อมา

---

¹Easton, p. 508

ตอนที่ 1 ยุโรปยุคกลาง (คริสต์ศตวรรษที่ 5-15)
(Europe in the Middle Age)

ภาพอาณาจักรโรมันและการรุกรานของพวกอนารยชน